

Første Behandling af Forslag til Lov om Begunstigelser for en Laaneforening af Ejere af industrielle og dermed i Klasse staaende Ejendomme.

(Lovforslaget findes i Tillæg C.)

Lovforslaget fattes under Forhandling.

Judenrigsministeren (Hørring):

Dette Lovforslag er gammelt i Rigsdagen. Det blev første Gang fremsat ved privat Initiativ i Samlingen 1889—90. I Samlingen 1892—93 fremsatte Regeringen Forslag om de herom handlede Materier i Landstinget, hvor det blev vedtaget, men siden den Tid har Sagen beroet i Folketinget. Nu er Forslaget, som det høje Ting vil se, endelig kommet tilbage hertil, og jeg tillægger det megen Betydning, at der allerede er gjort dette Skridt fremad i Sagen. Jeg kan nemlig ikke se rettere, end at dette Krav, som Industrien har fremsat paa at faa en særlig Kreditanstalt for de Industrien tilhørende Ejendomme, er fuldt ud berettiget. Det er vanskeligt for Industrien at opnaa Laan mod Pant i fast Ejendom, og hvis det er muligt — og jeg tror, det er muligt — at oprette en særlig Kreditanstalt for den Slags Ejendomme, forekommer det mig, at Industrien vel kan vente, at Lovgivningsmagten vil stille sig imodkomende dertil. Men tillige synes jeg, at vi herigennem faa ligesom en Afslutning paa Ordningen af vort Kreditforeningsvæsen i det hele. Stillingen er nemlig den, at saa længe vi ikke have nogen særlig Kreditanstalt for Laan i industrielle Ejendomme, vil Industrien søge de bestaaende Kreditforeninger for der at opnaa Laan, saa vidt muligt er. Men dette er i Virkeligheden meget uheldigt, idet de bestaaende Kreditforeninger efter hele deres Virkemaade og Statutter slet ikke ere beregnede paa at kunne give Laan i industrielle Ejendomme. Og saa vil denne Henseende vilde det derfor være heldigt at faa en særlig Kreditforening som den, der er omhandlet i det foreliggende Lovforslag, idet de andre Kreditforeninger da kunde afvise Laan, der søges i industrielle Ejendomme.

Jeg skal saaledes anbefale det foreliggende Lovforslag til det høje Tings Velvilje, men jeg skal tillige udtale, at i den Form, hvori det er vedtaget af Folketinget, tror jeg næppe, det vil kunne bruges af Industrien. Det er ganske naturligt, at man, da de industrielle Ejendomme afgive et Pant, hvorved der jo nok kan være nogen Betænkelse, søger at værne sig ved Kauteler

over for den mindre gode Betskaffen af Pant; men paa den anden Side kan det heller ikke nytte, at Lovgivningsmagten gaar saa vidt med disse Kauteler, at man i Virkeligheden ikke vil kunne naa til Oprættelsen af en Kreditanstalt som den her omhandlede, at man forlanger mere, end Industrien er i Stand til at fyldestgøre. Jeg tror, man er gaaet noget for vidt i den Henseende i Folketinget, og jeg tør ikke nære noget Haab om, at Industrien vil være i Stand til paa det foreliggende Grundlag at gennemføre Sagen.

De Vædringer, man i Folketinget har foretaget i Regeringsforslaget, skal jeg tillade mig at gennemgaa ganske kort. Man har for det første i § 1 foreslaet ny Regler, eller rettere sagt mere udførlige Regler for Vurdering af de paagældende Ejendomme. Det er nu i Virkeligheden ikke nogen Indskrænkning af Regeringens Forslag, men snarere en Udvidelse, og det er en Bestemmelse, som jeg ikke i og for sig har noget imod. Jeg tror kun, at den Tanke, der ligger til Grund for Bestemmelsen, maa udføres nærmere for at blive til Gavn for Kreditanstalterne. Den gaar ud paa, at man skal lade Ejendommens Grund med mulig tilhørende Vandkraft samt Bygninger og Kraftmaskiner vurderes efter deres Værdi ud fra det Synspunkt, om de ere anvendelige til industrielt Brug i Almindelighed, og dette tror jeg er fuldstændig rigtigt. Det er vist netop det, man maa søge at lægge til Grund for en fornuftig Ordning af Vurderingen, at man lægger Vægt paa, om Ejendommen, og hvad dertil hører, kun har en særlig Brug i Industriens Tjeneste, eller en mere almindelig Brug. Derved naar man ogsaa til, at man faar Vurderingen stillet i Forhold til Realisationsværdien. Men i den Henseende behøver man ikke at indskrænke sig til Ejendommens Grund med tilhørende Vandkraft, Bygninger og Kraftmaskiner, Indretninger og Inventariedele, og som Eksempel skal jeg nævne Indretninger og Inventariedele, der høre til Bathusbygninger. Det er jo nemlig i Reglen Inventariedele af en saa almindelig Anvendelighed, at de meget vel kunne inddrages under Vurderingen ud fra det Synspunkt, jeg her har nævnt. For saa vidt derimod disse Indretninger og Inventariedele kun have en bestemt Anvendelighed, kun ere anvendelige i en bestemt Industrigræn, maa deres Værdi selvfølgelig reduceres betydeligt, og det er ogsaa den Tanke, der ligger til Grund for den Vædring, der er foretagen i Folketinget. — Men imidlertid har man i Folketinget stillet i Spidsen dette, om den Virksomhed,